

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/60/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713204938
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Vanca
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7713204938.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: CD J., s.r.o., M. věžňů XXXX/XX, C. B., XXX XX M. 1, Česká republika, IČO XXX XX XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou R. M., s.r.o., V. 4, XXX XX S., IČO XX F. 42X proti žalovanému: M. X., nar. XX.X.IXXX, S., o úrok s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 19C/185/2013-38 z 12.11.2014 jednomyselne takto

rozhodol:

Súd pripúšťa čiastočné späťvzatie návrhu žalobcu vo výške 0,19% denne v časti uplatneného zmenkového úroku, rozsudok v tejto časti zrušuje a konanie zastavuje.

V prevyšujúcej časti zrušuje rozsudok súdu prvého stupňa a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom návrh zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa návrhom doručeným súdu 28.3.2013 domáhal proti žalovanému plnenia zo zmenky. Navrhol postupovať v konaní v zmysle článku 4 ods. 1 Nariadenia EP a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 28.5.2010 na zmenkovú sumu 1.551,93 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 21.1.2011. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Indosant predložil zmenku k plateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 1.800,20 eur, pričom na zmenkovú sumu uhradil 1.551,93 eur, na úroky 248,27 eur. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal skutočnosť predloženia zmenky na platenie zistiť verejnou listinou.

Z exekučného spisu 19Er/371/2012 súd zistil, že dňa 28.5.2010 uzavrel právny predchodca žalobcu spoločnosť M. s.r.o. a žalovaný úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému vo výške 800,00 eur. Úver bol žalovaný povinný zaplatiť v 12-tich mesačných splátkach po 131,00 eur. V ten istý deň bola vystavená zmenka s číslom XXXXXXXXXX na sumu 1.551,93 eur a na zmenkový úrok 0,25% denne od 21.1.2011. Zmenka s týmto číslom a obsahom je pripojená aj k návrhu žalobcu v tomto konaní.

V konaní nebolo sporné, že žalobca si uplatnil proti žalovanému právo zo zmenky. Žalobca navrhol postup súdu podľa Nariadenia 861/2007 Európskeho parlamentu a Rady ES (ďalej len nariadenie), ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Žiadal, aby bolo rozhodnuté bez nariadenia pojednávania v súlade s článkom 7 ods. 1 nariadenia. Súd podľa nariadenia

postupoval a zaslal žalovanému tlačivo C s tým, aby sa k uplatnenému nároku vyjadril. Žalovaný sa k návrhu nevyjadril a nezúčastnil sa ani nariadeného termínu pojednávania.

Súd v súlade s článkom 5 ods. 1 nariadenia považoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávania aj napriek nesúhlasu žalobcu, pretože z predloženej zmenky bolo zrejmé, že pôvodným veriteľom bola spoločnosť M., s.r.o. o ktorej je všeobecne známe, že poskytuje spotrebiteľské úvery. Bolo preto potrebné objasniť, či zmenkou bol zabezpečený spotrebiteľský úver a ak áno, či zmenka bola vystavená v súlade so zákonom. Za tým účelom súd vyzval žalobcu, aby predložil zmluvu, z ktorej je zabezpečený záväzok zmenkou. Žalobca výzvu súdu nerešpektoval a zmluvu nepredložil. Žalobcovi je známe, že zmluvný vzťah, z ktorého zmenka vznikla, je vzťahom spotrebiteľským. V exekučných veciach aj v uznesení Krajského súdu v Košiciach, ktorým bolo rozhodnuté o miestnej príslušnosti tohto súdu a ktoré boli doručované žalobcovi aj v senáte 19C, je to jednoznačne konštatované. Žalobca preto musel počítať s tým, že vec nemôže byť posudzovaná len v intenciách zákona č. 191/1950 Zb., napriek tomu súd zmluvu nepredložil a nezúčastnil sa ani pojednávania nariadeného súdom. Neúčast' žalobcu sa netýkala iba tohto konania, ale všetkých konaní vedených pred Okresným súdom Michalovce.

Súd zo svojej činnosti zistil, že na tunajšom súde sa vedie konanie 19Er/371/2012 a že podkladom pre vydanie exekučného titulu bola zmenka, ktorá je uplatnená aj v konaní 19C/185/2013. Exekučný spis obsahuje aj úverovú zmluvu, z ktorej je preukázané, že zmenka kryla spotrebiteľský úver poskytnutý spoločnosťou M. s.r.o. Súd preto napriek výhradám žalobcu musel posúdiť, či zmenka bola vystavená v súlade s ustanovením § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. Ide teda o skúmanie platnosti právneho úkonu ex offo a nie sú k tomu potrebné žiadne námietky povinnej strany, ako sa toho dožadoval žalobca. Ustanovenie § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. účinné k dátumu uzavretia úverovej zmluvy a vystavenia zmenky jednoznačne zakazovalo plnenie dlhu zmenkou alebo šekom. Výnimku tvorila zabezpečovacia zmenka. V takom prípade nemohla zmenková suma byť vyššia ako aktuálny stav dlhu na úverovej istine a príslušenstvo (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Ak bola zmenka vyplnená v rozpore s týmito podmienkami, veriteľ ju nemohol od dlžníka prijať a ak ju prijal, na požiadanie dlžníka ju musel vrátiť.

Z úverovej zmluvy a predloženej zmenky je preukázané, že zmenka bola vyplnená v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z., pretože úver bol poskytnutý vo výške 800,00 eur a zmenková suma okrem zmenkového úroku je na sumu 1.551,93 eur. Zmenka bola vystavená zjavne nad limit prípustný zákonom, preto je neplatná. Podľa zákona žalobca takúto zmenku nesmel ani prijať a ak ju prijal porušil zákon. Ak zákon zakazuje prijať zmenku vyplnenú v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z., nemôže si veriteľ z takejto zmenky uplatňovať ani právo na súde.

Súd vo všeobecnosti súhlasí so stanoviskom žalobcu, že zmenkové právo je vo svojej podstate konštruované tak, že povinnosť zaplatiť zmenkovú sumu je právne nezávislá od záväzkového vzťahu a že nárok z platnej zmenky by mal byť záväzkom nesporným. Neplatí to však vo všetkých prípadoch, pretože ak niektoré právne predpisy limitujú alebo zakazujú použitie zmenky, musia sa rešpektovať a pri posudzovaní nárokov zo zmenky sa musí na ne prihliadať. Ak zmenku obmedzujú alebo zakazujú iné predpisy, nie je možné posudzovať platnosť zmenky len podľa ustanovení zák. č. 191/1950 Zb. Ide preto o skúmanie platnosti právneho úkonu podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Platnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka skúma súd z úradnej povinnosti a nie sú k tomu potrebné žiadne úkony alebo námietky účastníka konania, ako sa dožadoval žalobca.

Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že zmenka, z ktorej si žalobca uplatnil právo ako indosatár je zmenkou neplatnou, preto návrh žalobcu v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

Právne odôvodnil súd prvého stupňa svoje rozhodnutie ust. § 75, § 76 ods. 1, § 11 ods. 1, § 14 ods. 1, § 17 zák.č. 191/1950 Zákonom zmenkovým a šekovým, § 4 ods. 6 zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a § 39 Občianskeho zákonníka.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 51,45 eur bez DPH za podané odvolanie á 8,04 eur - režijný paušál bez DPH.

V odvolaní uviedol, že toto podáva z dôvodu, že: a/ konanie má vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (ust. § 205 ods. 2 písm.b/ O.s.p.), b/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (ust. § 205 ods. 2 písm.a/ O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm.f/ O.s.p.) a c/rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 205 ods. 2 písm.f/ O.s.p.).

K dôvodom odvolania bližšie uviedol, že v prejednávanej veci došlo zo strany súdu jeho konaním, ako aj napadnutým rozhodnutím k porušeniu práva Európskej únie, konkrétne k porušeniu čl. 4, 5 a 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007. Nariadenie má všeobecnú pôsobnosť a je záväzné vo všetkých svojich častiach a priamo aplikovateľné v Slovenskej republike.

Súd nemohol nariadiť pojednávanie. Na rozhodnutie o nariadení pojednávania neboli splnené podmienky Nariadenia. Výnimočná možnosť ústneho pojednávania zabezpečuje hospodárnosť a rýchlosť konania s nízkou hodnotou sporu. Pojednávanie možno nariadiť podľa Nariadenia len vo veciach rozporných tvrdení účastníkov konania, kde nebude možné potvrdiť alebo vyvrátiť tvrdenia účastníkov len na základe predložených listinných alebo iných dôkazov. Pojednávanie nemožno uskutočniť za účelom:

- zisťovania dopĺňujúcich informácií od účastníkov konania;
- doplnenia skutkových tvrdení;
- doplnenia dôkazov;

pretože na tento účel slúži súdu procesný prostriedok upravený v čl. 7 ods. 1 písm.a/ Nariadenia. Pojednávanie nie je možné nariadiť podľa Nariadenia vtedy, ak súd hodlá vykonávať iné právne posúdenia, alebo ak súd neschvaľuje materiálne vyjadrenie práva Európskej únie prejavujúce sa v zostavení prílohy č. III Nariadenia (tlačivo „C“ na žalobnú odpoveď). Tlačivo „C“ svojim obsahom reflektuje na najdôležitejšie stanoviská odporcu v konaní. Odporca nie je nútený obmedziť svoje argumenty na obsah tlačiva „C“, ale v zmysle čl. 5 bod 3 nariadenia, môže svoje stanovisko vykonať akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

V podmienkach Slovenskej republiky rozhoduje súd o nariadení pojednávania formou uznesenia. Súd žiadne rozhodnutie o nariadení pojednávania nevydal a nedoručil ho stranám v súlade s ust. § 45 a nasl. O.s.p. Ak súd o nariadení pojednávania nerozhodol platne uznesením, toto sa nemohlo uskutočniť a ak sa uskutočnilo, jeho výsledky nemohli byť použité pre meritórne rozhodnutie súdu. Právne účinky môžu zakladať len také procesné úkony súdu, ktoré súd vykonal na základe právoplatných rozhodnutí. Konanie je postihnuté závažnou vadou, pretože bolo porušené ust. § 167 a nasl. O.s.p., čo vyvolalo v konaní zásadné právne následky (vykonanie ústneho pojednávania) a ovplyvnilo meritórne rozhodnutie súdu v tom smere, že následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súd prekročením ust. § 5 ods. 1 O.s.p., porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu.

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vo veci vykonal dokazovanie o.i. oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi. Žalobca a podľa dostupných informácií ani žalovaný však dokazovanie úverovou zmluvou, exekučným spisom či ďalšími listinnými dôkazmi nenavrhl.

Podľa ust. § 120 O.s.p. dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré

účastníci navrhli. Prejednacia zásada úzko súvisí s povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou, ktoré účastníkom sporového konania vyplývajú z § 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.. Povinnosť tvrdenia znamená, že účastník musí uviesť skutkové tvrdenia jasne, úplne a zrozumiteľne, aby súd vedel, na základe akých okolností účastníkovi vyplýva jeho právo alebo povinnosť.

Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou (keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Zb.) dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného žiadnych námietok nebolo, a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Potreba vykonať ďalšie dôkazy musí vyplynúť zo samotného doterajšieho dokazovania. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Z uskutočnených prednesov sporových strán počas písomnej fázy konania (koncentračná zásada v zmysle čl. 5 Nariadenia) a vykonaného dokazovania vedeného na základe návrhov sporových strán, nevyplývala potreba vykonať ďalšie nenavrhnuté dôkazy.

Predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo žalobcu. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením.

Prvostupňový súd navyše pri vydávaní rozhodnutia vychádzal z podľa neho nesporných skutočností. Súd za nesporné považoval to, že žalovaný so spoločnosťou M., s.r.o. uzatvoril zmluvu o úvere, ďalej že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania je zabezpečovacou zmenkou a že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Uvedené údajne nesporné skutočnosti však neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. Súd tieto údajne nesporné fakty vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Také skutočnosti jednoznačne nemožno považovať za nesporné. Žalovaný a ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili, preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácii príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie.

Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zák.č. 191/1950 Sb. o zmenkách a šekoch vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu.

Poukázal na ust. § 17 Zákona zmenkového a šekového, podľa ktorého „Kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.“ Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaný, tým menej tak môže činiť sám súd.

V danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením ust. § 5 ods. 1 O.s.p., porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu.

Žalobca v odvolaní poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 22.8.2002 sp. zn. 25Cdo/1839/2000 (uverejnený v Sbíрке soudních rozhodnutí a stanovisek č. 59/2004) a uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 10Co/79/2013 z 5.9.2013, podľa ktorého: „Abstraktnosť záväzku zo zmenky má za následok, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formáln,

ktoré predpisuje. Jedná sa teda o záväzok platobný, ktorý nie je viazaný na iné vzťahy, a teda ani na hospodárske dôvody jej vzniku. Nespornosť záväzku zo zmenky je daná tým, že majiteľ zmenky nemusí pri predkladaní zmenky na zaplatenie, ani neskôr pri jej vymáhaní, preukazovať nič iného, než to, že je vlastníkom zmenky. Je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a tieto v súdnom konaní aj preukázal, pokiaľ podanie týchto námietok nevylučuje § 17 Zákona zmenkového a šekového. Vznikom zmenky sa zakladá celkom samostatný záväzkový vzťah, ktorý existuje nezávisle na hospodárskom dôvode jeho vzniku. Zmenkové záväzkové vzťahy nemajú pôvod v predchádzajúcich kauzálnych pohľadávkach, tie len vytvárajú potrebu založenia zmenkových vzťahov. V prípade vystavenia zabezpečovacej zmenky tak existujú vedľa seba dva záväzky, a to jednak pôvodný záväzok všeobecnoprávnej povahy a popri ňom záväzok zmenkový. Aj táto zabezpečovacia zmenka má skôr uvedenú abstraktnú a nespornú povahu. Zásada abstraktnosti zmenkových záväzkov sa zvyšuje v prípade, že remitent ako prvý majiteľ zmenky indosamentom (rubopisom) prevedie zmenku na nového majiteľa - indosatára. Len v prípade, že zmenkový dlžník námietku vnesie a preukáže, môže následne na svoju obranu vzniesť aj kauzálnu námietku vyplývajúcu z jeho vzťahu k remitentovi, či iným skorším majiteľom zmenky.

Zároveň odvolateľ poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43CoZm/10/2013 z 21.11.2013.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej na prejednanie ktorého by bolo potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd považuje v tomto konaní za nesporné, že na prejednávanú vec je potrebné aplikovať Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Neznamená to však, že ak žalobca predložil v tomto konaní, ako jediný dôkaz kópiu zmenky, že súd podľa čl. 4/4 Nariadenia ak sa domnieva, že informácie, ktoré poskytol žalobca nie sú dostatočne jasné, alebo primerané a pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, že nemôže žalobcovi uložiť doplniť informácie alebo dokumenty v lehote určenej súdom. Na tento účel vnútroštátny súd použije vzorové tlačivo B, ktoré je uvedené v prílohe II Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007. Podľa čl. 5/1 Nariadenia je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomne, avšak súd môže nariadiť ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Preto súd prvého stupňa v konaní o vydanie rozsudku môže od žalobcu požadovať okrem predloženej zmenky aj iné listinné dôkazy.

Odvolací súd zistil z obsahu spisu, že súd prvého stupňa vo veci nepostupoval podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.7.2007, a žalobcovi nedoručoval podľa prílohy II Nariadenia, tlačivo „B“ a to žiadosť súdu o doplnenie na opravu tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky, aj keď žalobca k návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa Nariadenia predložil, ako jediný dôkaz iba zmenku vystavenú dňa 28.5.2010 na sumu 1.551,93 eur.

Súd prvého stupňa preto nemohol vo veci rozhodnúť len na základe dôkazu predloženého žalobcom - zmenky a to aj z dôvodu, že tento okresný súd nie je zmenkovým súdom podľa § 10 Zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov.

Žalobca v tomto konaní uplatnil predmetnú peňažnú pohľadávku podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, preto súd prvého stupňa mal vec prejednávať podľa tohto nariadenia a nie podľa § 175 Občianskeho súdneho poriadku, ktorým sa upravuje konanie o vydanie zmenkového platobného rozkazu iba na návrh žalobcu. Nemal preto prejednávanú vec právne posudzovať podľa Zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového, lebo žalobca vo veci nenavrhol vydať zmenkový platobný rozkaz. Predložená zmenka je v tomto konaní podľa Nariadenia iba jedným z dôkazov na vydanie navrhovaného rozsudku.

Nie je však jediným dôkazom ako je to v konaní podľa § 175 O.s.p. pre vydanie zmenkového platobného rozkazu.

V tomto konaní žalobca uplatnil nárok zo zmenky podľa Nariadenia, nie z úverovej zmluvy. Len žalobca je oprávnený v návrhu uviesť rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých si uplatňuje svoje právo v súdnom konaní. Žalobca si v tomto konaní uplatnil právo zo zmenky s návrhom na vydanie rozsudku. Súd nemôže vydať rozsudok len na základe zmenky, preto musí vyzvať žalobcu na predloženie doplňujúcich dokumentov podľa čl. 4/4 Nariadenia a to predovšetkým preto, že možno dôvodne predpokladať, že predmetná zmenka sa týkala spotrebiteľského úveru a takýmto postupom - výzvou pre žalobcu na predloženie doplňujúcich dôkazov, súd chráni spotrebiteľa, pretože ak žalobca odmietne predložiť doplňujúce dôkazy, súd návrh podľa čl. 4/4 Nariadenia zamietne.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie listinami predloženými pred pojednávaním, na ktorom účastníci neboli prítomní a žalobca sa nemal možnosť k nim vyjadriť. Súd prvého stupňa napriek tomu na tomto pojednávaní vyhlásil napadnutý rozsudok, čím odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom - vyjadriť sa k dôkazom.

Odvolací súd poukazuje aj na Smernicu rady Európskej únie č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá bola priamo prevzatá do právneho poriadku Slovenskej republiky - Občianskeho zákonníka v piatej hlave - §§ 52 - 54 Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ktoré neodporujú Nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie o veciach s nízkou hodnotou sporu a taktiež neodporuje Zákona č. 191/1950 - Zákon zmenkový a šekový a čl. 351 Zmluvy o Európskej únii, podľa ktorej je Slovenská republika viazaná Ženevsou zmenkovou konvenciou a Ženevským jednotným zmenkovým zákonom. Aj keď Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007 má za cieľ zjednodušiť a zrýchliť konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch, aj toto konanie musí zabezpečiť, aby proces bol spravodlivý a aby žalobcovi boli priznané nároky, ktoré mu vyplývajú z tohto Nariadenia. Súd však musí zabezpečiť, aby bola aj v týchto cezhraničných konaniach vo veciach s nízkou hodnotou sporu zabezpečená tiež ochrana práv spotrebiteľov. Nerešpektovanie vnútroštátneho právneho poriadku a práva Európskej únie o ochrane spotrebiteľa by bolo obchádzaním týchto právnych predpisov prostredníctvom konania podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007.

Tomuto záveru zodpovedá aj zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, ktoré reagovalo na odlišné rozhodnutia nižších súdov v sporoch o peňažné plnenia na základe indosovaných zmeniek a spoločné stanovisko kolégií znie tak, že ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že ak súd poukáže na prípadnú nekalú povahu či neprípustnosť uplatneného nároku, je súd povinný zabezpečiť prieskum tohto nároku a následne pri preukázaní jeho nekalosti a neprípustnosti, dokázať jeho absolútnu neplatnosť. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, súd bude skúmať súvislosti a brať do úvahy právnu úpravu platnú a účinnú v čase, keď bola zmenka vystavená.

Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa, keďže postupom súdu prvého stupňa bola odňatá možnosť žalobcovi konať pred súdom a predkladať doplňujúce doklady a podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil rozsudok aj preto, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav, a preto podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude vo veci konať podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu tak, ako to navrhol žalobca v návrhu na uplatnenie pohľadávky. Súd prvého stupňa preto vyzve žalobcu tlačivom „B“ - žiadosť súdu o doplnenie návrhu, pretože podľa čl. 4/4 Nariadenia informácie a dokumenty, ktoré predložil žalobca spolu s návrhom nie sú dostatočné, aby predložil listinné dôkazy alebo iné dôkazy svedčiace o oprávnenosti uplatnenej peňažnej pohľadávky, pretože predložená zmenka nie je postačujúcim listinným dôkazom v tomto konaní podľa Nariadenia. Ak žalobca na túto výzvu súdu prvého stupňa na základe tlačiva „B“ podľa Nariadenia nebude reagovať alebo odmietne predložiť súdu iné dôkazy, súd podľa čl. 4/4, veta druhá Nariadenia návrh zamietne,

pretože samotná zmenka nie je postačujúcim dôkazom v súdnom konaní podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007 pre vydanie rozsudku.

Súd prvého stupňa je podľa § 226 ods. 1 O.s.p. viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto zrušujúcom uznesení.

Žalobca po vyhlásení rozsudku súdom prvého stupňa vzal návrh na začatie konania späť vo výške 0,19% denne v časti napadnutého zmenkového úroku.

Podľa § 208 O.s.p., ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je doposiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd nepripustí späťvzatie, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Odvolací súd preto rozhodol v súlade s citovaným zákonným ustanovením tak, že pripustil čiastočné späťvzatie návrhu žalobcu, v časti späťvzatia návrhu zrušil napadnutý rozsudok a konanie zastavil.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.